



UZAKTAN EĞİTİMLE İLGİLİ ÖĞRETİM ELEMANLARINA YÖNELİK SIKÇA SORULAN SORULAR

1) Uzaktan eğitim ne değildir?

Uzaktan eğitim sadece müfredatın dijital ortamda aktarılması değildir.

2) Uzaktan eğitimde derslerimi nasıl sunabilirim?

Eşzamanlı (senkron, canlı) olarak Adobe Connect, Youtube, Zoom gibi farklı platformlar üzerinden canlı dersler yaparak sunabilirsiniz. Eşzamansız (asenkron) olarak Ders Bilgi Sistemi üzerinden materyallerinizi (ders notu, sunu, ses kaydı, video vb) paylaşıp öğrencilerinizin içeriklere çalışmasını, ödev yapmalarını isteyebilirsiniz veya öğrenme düzeylerini sınavla değerlendirebilirsiniz.

3) Ben uzaktan eğitim uzmanı değilim. Derslerimi nasıl yürütebilirim?

Zor bir dönemden geçiyoruz ve hiçbirimiz daha önce mevcut şartlar altında sürdürmeye çalıştığımız gibi bir eğitim deneyimi yaşamadık. Kimse sizden bir anda uzaktan eğitim uzmanı olmanızı beklemiyor. Bu süreçte öğreticiler de öğrenciler kadar çok yenilikle karşılaşılıyor ve öğreniyor. Eğer zorlanıyorsanız, bu durumu öğrencilerinize rol model olmak için kullanabilir, ben de sizin gibi zorlandım ama biraz çaba ile öğrendim ve başardım diyebilirsiniz!

Kendinizi öğrencilerin öğrenme serüvenlerindeki kılavuzları, destekçileri, mentor ya da koçları olarak görmeye çalışın.

Unutmayın artık bilgi aktarıcı değiliz!

4) Uzaktan eğitimde eşzamanlı ders yapmak zorunda mıyım?

Öğrenci sayısı 10 ve üzeri olan lisansüstü derslerde hafta da en az bir saat eşzamanlı dersin yapılması gerektiği üniversitemizde kararlaştırılmıştır. Daha az öğrencisi olan lisans üstü derslerde, lisans ve ön lisans düzeyinde canlı ders yapmak zorunluluğu bulunmamaktadır. Ayrıca uzaktan eğitim denilince aklımıza sadece canlı dersler gelmemelidir. İletişimi sağlıklı bir şekilde sağladığınızda ve dersinizi uzaktan eğitim platformunun özelliklerine uygun olarak yapılandığınızda geleneksel sınıflar kadar verim alınabilir.

5) Ders dediğin canlı yapılır. Eş zamansız ders yapılabilir mi?

Eş zamansız ders yöntemi geçmişten günümüze kadar kullanılan bir uzaktan öğretim yöntemidir. Mektupla eğitim dönemlerinden, günümüzde ki açık öğretim modellere kadar hepsi eş zamansız uzaktan eğitim olarak sınıflandırılabilir. Günümüzde yaygın olarak kullanılan kitlesel çevrimiçi açık dersler (KhanAcademy, Coursera, edX vb.) de eşzamansız uzaktan eğitim yöntemleridir. Ayrıca bu ve benzeri platformlarda derslerinizle ilgili videolar veya içerikler bularak öğrencilerinizle paylaşabilirsiniz.



6) Derslerimi eşzamanlı mı eş zamansız mı yapacağıma neye göre karar vermeliyim?

Fırsatınız veya imkânınız varsa mutlaka canlı dersler yapmaya gayret gösterin. Bu canlı dersler öğrencilerinize yanlarında olduğunuzu hissettirecektir. Dersinize kayıtlı öğrenci sayınız fazla ise eşzamanlı dersleri yönetmek daha zor olabilir. Yapılabilir ancak çift yönlü iletişimden ziyade tek yönlü iletişim temelinde olmalıdır (Youtube, Adobe Connect). Öğrenci sayısı fazla olan dersler için eş zamansız uzaktan eğitim yöntemi seçilmelidir. Bu yöntem kalabalık sınıflardan oluşan lisans ve önlisans düzeyindeki dersler için daha uygundur. Öğrenci sayısının az olduğu sınıflar için eşzamanlı çift yönlü iletişimin (Adobe Connect, Google Hangout, Zoom) olduğu ders yöntemi seçilebilir.

7) Derslerimin uzaktan eğitimle yürütülebilir miyim?

Temel bilgisayar becerilerine sahipseniz derslerinizi rahatlıkla uzaktan eğitim yoluyla yürütebilirsiniz. Bunun için yapmanız gereken öncelikle ders materyallerinizi sunum, video veya e-kitap olarak dijitalleştirmeniz ve öğrencilerle paylaşmanızdır. Öğrenciler konuya çalıştıktan sonra sınav, tartışma veya sohbetlerle etkileşim sağlamanız yeterli olabilir. Haftalık ve günlük programlarınızın net olmasına özen gösterin. Çünkü bu program sizin öğrencilerle iletişiminizin daha sağlıklı olmasını sağlayacaktır.

8) Uzaktan eğitimde öğretimsel buradalık nedir?

Öğreticinin çevrimiçi ortamda görünürlüğü olarak ifade edilebilir. Uzaktan eğitim ortamında derslerin tasarlanmasına, öğrenciler arasında etkileşim sağlanmasına, öğrencilere geri bildirim sunulmasına, sohbet, sınav, tartışma gibi farklı uygulamalar tasarlanmasına öğretimsel buradalık denilebilir. Tüm bunlar etkili bir uzaktan eğitim ortamı oluşturabilmek için öğreticinin sorumluluklarındandır. Çevrimiçi ortamlarda öğretici varlığının, rehberliğinin ve etkileşiminin öğrencilerin derse aktif katılımını artırdığı ifade edilmektedir.

9) Uzaktan eğitimde normal derslerimde sunduğum her şeyi sunmalı mıyım?

Uzaktan eğitimde "Az daha fazladır!". Gerçekçi olun, basit düşünün. Temel kavram ve bilgilere odaklanın, küçük parçalarla aktarın. İlk zamanlarda her zamankinden biraz daha özet ve genel bilgilere odaklanın. Bu bilgileri küçük parçalar halinde aktarın, böylece öğrencileriniz anladıklarını ve uzaktan eğitimde başarılı olduklarını hissedecekler.

10) Uzaktan eğitimde derslerimi normal sınıftaki gibi yürütebilir miyim?

Uzaktan eğitim ortamı normal sınıf ortamına kıyasla daha esnek planlanmalıdır. Örneğin yüz yüze etkileşimde öğrenciden yanıt kısa sürede alınabilirken, uzaktan eğitimde bu süre uzayabilmektedir. Uzaktan eğitimde öğrencilerin internete erişim olanakları, teknolojik bilgi ve beceri düzeyleri dikkate alınmalıdır.



11) Uzaktan eğitimde etkileşim türleri nelerdir?

Uzaktan eğitimde üç etkileşim türü bulunmaktadır. Öğretici-öğrenci etkileşimi canlı dersler aracılığıyla veya mesajlaşma yöntemi ile sağlanabilir. Öğrenci-öğrenci etkileşimi uzaktan eğitimle verilebilecek grup ödevleri aracılığıyla sağlanabilir. Öğrenci-içerik etkileşimi ise öğretici içerikleri öğrenci ile paylaştıktan sonra öğrencilerin içeriklere çalışması olarak ifade edilebilir.

12) Uzaktan eğitim sürecinde öğrencinin motivasyonu nasıl sağlanabilir?

Geri bildirim verin! Öğrencilere sürekli geribildirim vererek, çevrimiçi sınavlar ve tartışmalar yaparak öğrencinin uzaktan eğitim süreci içerisinde bilişsel ve sosyal buradalığı artırılabilir dolayısıyla motivasyonunun artmasına katkıda bulunulabilir. Onlara düzenli geri bildirim verin ki uzaktan eğitim sürecinin yapıcı olduğunu, önemini ve kendilerini geliştirdikleri bir süreç olduğunu hissetsinler. En çok çaba gösteren öğrencileri düzenli olarak sınıf ile paylaşın ve onları desteklediğinizi gösterin.

13) Uzaktan eğitimin avantajları ve sınırlılıkları nelerdir?

Uzaktan eğitimin avantaj ve dezavantajları Tablo 1.de özetlenmiştir.

Tablo 1 Uzaktan Eğitimin Avantaj ve Dezavantajları

Avantajları	Sınırlılıkları
1 Zaman ve mekân bağımsızlığı sağlar.	1 Öğretici ve öğrencinin teknik yeterlilikleri sınırlı olabilir.
2 Öğrenme sürecinde esneklik sağlar. İstedığınız kadar tekrar edebilirsiniz.	2 Grup çalışması ve kişiler arası ilişkiler daha azdır.
3 Derslerle ilgili içeriklere daha sonradan ulaşabilirsiniz.	3 Derin öğrenme daha sınırlıdır.
4 Öğrenciler kendi öğrenmelerini kontrol edebilirler.	4 Öğreticinin dersini daha iyi yapılandırması ve zaman ayırması gerekmektedir.
5 Öğreticiye evinden veya uzaktan dersini yönetmesine imkân sağlar. Esneklik sağlar.	5 Öğrenciler sunum yapmak için mikrofon ve kameraya ihtiyaç duymaktadır.
6 Öğrenciye bağımsız öğrenme imkânı sunar.	



Canlı Dersler

14) Canlı dersleri yürütmek için bilgisayarımnda hangi programların yüklü olması gerekiyor?

Bilgisayarınızda Adobe Connect programının yüklü olması gerekmektedir.

15) Canlı ders sistemi için kullanma kılavuzuna nereden ulaşabilirim?

Adobe Connect Kullanım Kılavuzuna <https://egitimdevam.atauni.edu.tr/index.php/ogretim-eleman/>, adresinden erişebilirsiniz.

16) Canlı ders takvimine nereden ulaşabilirim?

Canlı ders takvimi Atauzem tarafından belirlenmekte ve koordine edilmektedir. Canlı ders takvimine <https://atauzem.atauni.edu.tr/index.php/canli-derslere-giris/>, adresinden erişebilirsiniz.

17) Canlı dersimi kaydedebilir miyim?

Adobe connect “toplantı” menüsünde bulunan “toplantıyı kaydet” seçeneğine tıklayarak canlı dersinizin kaydını başlatabilir, tekrar kaydı durdur seçeneğine tıklayarak kaydı tamamlayabilirsiniz.

18) Canlı ders kayıtlarımı öğrencilerimle nasıl paylaşabilirim?

Canlı ders kayıtlarınızı öğrencileriniz ile çevrimiçi ortamlarda (DBS, Youtube vb.) paylaşabilirsiniz. Kaydedilen her canlı derse ait sistem bir bağlantı adresi (link) oluşturur. Bu bağlantı adresine *Toplantı / Toplantı Bilgilerini Yönet* menüsünden ulaşabilirsiniz. Açılan pencerede *Kayıtlar* sekmesinden ilgili kaydın erişiminin *Genel* olarak değiştirilmesi gerekmektedir. *Görüntüleme için URL* kısmında yazan adres ilgili dersin kaydına ulaştırmaktadır (Şekil 1)

The screenshot shows the Adobe Connect interface for a meeting recording. The header includes the Ataturk University logo and the text 'Atatürk Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi'. Below the header, there are navigation tabs: 'Ana Sayfa', 'İçerik', 'Toplantılar', 'Raporlar', and 'Profilim'. Under 'Toplantılar', there are sub-tabs: 'Paylaşılan Toplantılar', 'Kullanıcı Toplantıları', 'Toplantılarım', and 'Toplantı Kontrol Paneli'. The main content area shows a folder named 'Kullanıcı Toplantıları' with a sub-folder 'Kayıtlar'. The 'Kayıtlar' tab is active, displaying a table of recording details:

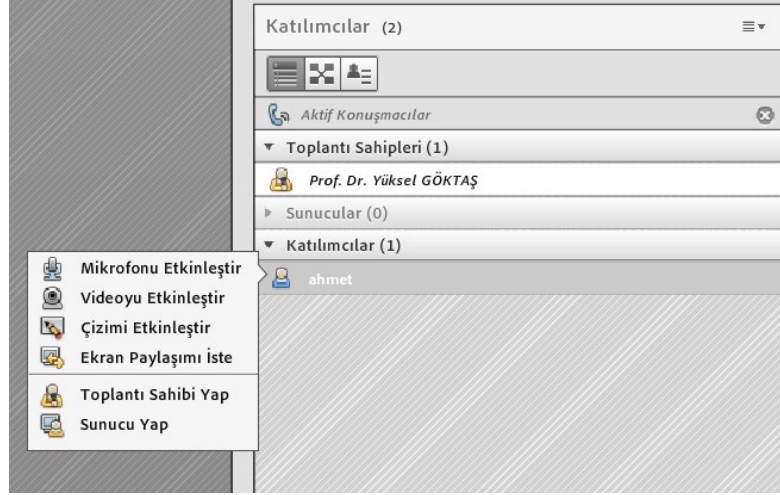
Kayıt Bilgileri		Eylemler
Başlık:		
Yaz:	Kayıt	
Süre:	01:52:50	
Disk kullanımı:	398179.6 KB	
İzinler:	Üst klasörle aynıdır	
Görüntüleme için URL:	http://sanalders4.atauni.edu.tr/p1q23h2gZadw/	
Özet:		
Kayıt Tarihi:	26.03.2020 09:12	

Şekil 1 Toplantıyı Kaydetme ve Paylaşma



19) Canlı derslerde öğrencilerimi görebilir ve duyabilir miyim?

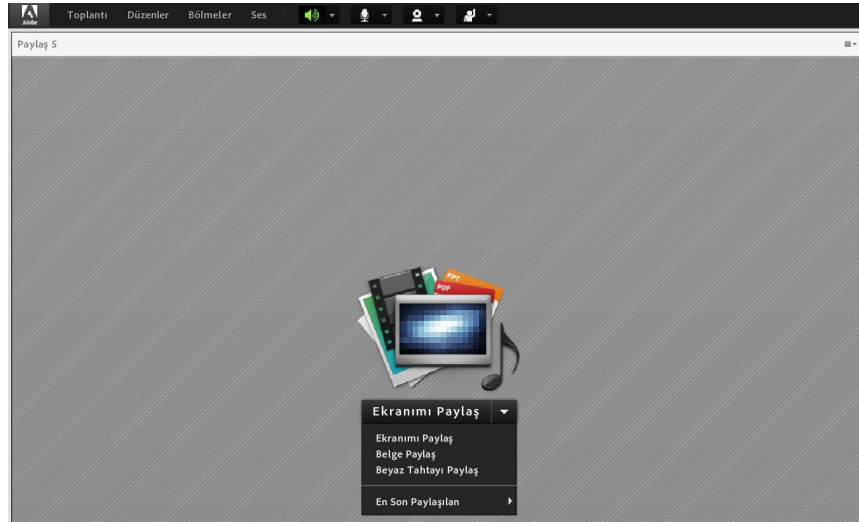
Evet. Canlı derslerde toplantı sahibi (dersin öğretim üyesi) öğrencilere mikrofon ve kameralarını kullanma yetkisi verebilir. Böylelikle onları duyabilir ve görebilirsiniz. Bunun için ilgili öğrencinin ismini tek tıklayarak mikrofonu etkinleştir - videoyu etkinleştir tıklamalısınız. Böylece öğrencinizi hem siz hem diğer öğrenciler duyabilir ve görebilirsiniz (Şekil 2).



Şekil 2 Mikrofon - Video Etkinleştirme

20) Canlı derslerde öğrencilerimle dosya paylaşabilir miyim?

Evet öğrencilerinizle her türlü dosyayı paylaşabilirsiniz. Hatta bilgisayarınızın ekranını ve beyaz tahta uygulamasını da paylaşabilirsiniz (Şekil 3).



Şekil 3 Canlı Derste Paylaşım



21) Canlı derslerde beyaz tahta uygulamasını ne amaçla kullanabilirim?

Ders esnasında bir çizim yapmak, soru çözmek, paylaşılan resim üzerinde değişiklik yapmak veya bir duyuru yapmak istediğiniz de beyaz tahta uygulamasını kullanabilirsiniz.

22) Adobe Connect dışında hangi çevrimiçi platformları kullanabilirim?

Üniversitemiz Adobe Connect ile canlı derslerin verilmesini uygun görmüştür. Fakat lisans ve ön lisans derslerinizde Google Hangouts, Zoom, Fuze, Big Blue Button, Youtube vb. çevrimiçi platformları kullanabilirsiniz.

23) Hangi çevrimiçi platformun benim için uygun olduğuna nasıl karar verebilirim?

Öğrenci sayınıza göre ve nasıl bir etkileşim süreci istediğinize göre değişir. Burada katılımcı sayısı önem arz etmektedir. Platformlar katılımcı sayılarına göre çeşitli ücretli ve ücretsiz paketlerde hazırlanmıştır. Örneğin lisansüstü dersinizde öğrenci 10'dan az ise Google Hangouts uygun bir araç olabilir. Ancak lisans düzeyinde canlı ders yapmak için Zoom ve Youtube uygun birer araç olabilir.

24) Canlı derslerde öğrencilerle nasıl etkileşim sağlayabilirim?

Öğrencilerinize ismiyle hitap ederek onlara sorular sorabilir, geri bildirimler verebilirsiniz. Ayrıca öğrencilerin sohbet panelini kullanarak size sorular sormalarını isteyebilirsiniz.

25) Canlı derste hangi yöntem ve teknikleri kullanabilirim?

Canlı derslerde düz anlatım, soru-cevap, tartışma, beyin fırtınası, işbirliği tekniklerini kullanabilirsiniz. **Etkili bir canlı derste öğrenenlere;** çoklu bakış açlarına teşvik etme, katılımcılar arasında dinamik etkileşimi sağlama ve anında geribildirimler sağlayabilirsiniz.

26) Canlı derslerde öğrencilerin katılımını nasıl teşvik edebilirim?

Öğrencilerin katılımını sağlamak için dersin başında yoklama alabilirsiniz. 10 dakikalık sunumlardan sonra öğrencilere sorular sorabilir, cevap vermelerini isteyebilirsiniz. Özellikle evet-hayır soruları yöneltebilir; anket uygulayıp sonuçları öğrencileriniz ile paylaşabilir ya da sadece soru sormak yerine öğrencilerinizin çözmesi gereken senaryolar ya da problemler oluşturabilirsiniz.



Ders Bilgi Sistemi

27) Ders Bilgi Sistemi için kullanma kılavuzuna nereden ulaşabilirim?

Ders Bilgi Sistemi Kullanım Kılavuzuna
<https://egitimdevam.atauni.edu.tr/index.php/ogretim-eleman/>, adresinden erişebilirsiniz.

28) Derslerimi Ders Bilgi Sistemimde göremiyorum. Ne yapmalıyım?

Ders Bilgi Sistemimde derslerinizi göremiyorsanız Öğrenci Bilgi Sistemine giriş yaparak derslerinizi Eğitim Öğretim menüsü altından Ders Bilgi Sistemi Toplu Ders Açma alt menüsünü kullanabilirsiniz.

29) Ders Bilgi Sistemine bir ders içeriğini nasıl yükleyebilirim?

Ders içeriği eklemek istediğiniz ilgili hafta bölümünün sağ alt köşesinde yer alan “Yeni bir etkinlik ya da kaynak ekle” bölümüne tıklayınız. Karşınıza çıkan ekrandan “Kaynaklar” bölümünden “Kaynak” seçeneğini seçiniz. Ardından “Ekle” butonuna basınız.

30) Ders bilgi sistemindeki dersime ders izlencesi yüklemeli miyim?

Ders izlenceleri Eğitim öğretim süreci içerisinde yer alacak olan konuların, ödevlerin, etkinliklerin, kazanımların ve değerlendirme kriterlerinin yer aldığı kapsamlı bir programdır. Bir dersin eş zamansız yürütülmesi halinde öğrencinin dersin ana hatlarını görmesi, şu an bulunduğu konunun bütün içindeki yerini anlaması açısından çok önemlidir. Bunun için ders izlencesi oluşturmanız ve öğrencilerinizle Ders Bilgi Sistemimde paylaşmanız önerilmektedir.

31) Ders izlencemi nasıl oluşturabilirim?

Ders izlencesi oluşturmak için <https://ogem.atauni.edu.tr/syllabusWizard/> adresindeki Ders İzlencesi Hazırlama Programını kullanabilirsiniz. Ayrıca Öğrenci Bilgi Sistemi üzerinden Ders Bilgi Paketi Ders İşlemleri alt menüsünde oluşan ders listesinde her derse ait *Ders İzlencesi Oluştur* ikonunu kullanabilirsiniz (Şekil 4).

Program Adı	Ders Kodu	Şube	Ders Adı	AKTS	İşlemler
Almanca Pedagojik Formasyon Programı	FOR16-81		Öğretmenlik Uygulaması	10.0	
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Öğretmenliği Programı	404AL			4.0	
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Öğretmenliği Programı	410MB			8.0	
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Programı	EBE-512			6.0	
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi - Bilim Dalı - Tezli Yüksek Lisans Programı	DNS			6.0	
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi - Bilim Dalı - Doktora Programı	DNS			6.0	
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi - Bilim Dalı - Tezli Yüksek Lisans Programı	UZM			6.0	

Şekil 4 OBS üzerinden Ders İzlencesi Oluşturma



32) Ders Bilgi Sistemine hangi türde dosya yükleyebilirim?

Ders Bilgi Sistemi birden fazla dosya türünü desteklemektedir. Örneğin; .mp4 uzantılı videolarınızı, .mp3 formatında ses dosyalarınızı, .ppt uzantılı sunumlarınızı, .docx, .pdf, vs. formatında yazılı dokümanlarınızı yükleyebilirsiniz. Ama özellikle videolarınızı DBS'ye yüklemek yerine farklı video paylaşım sitelerine yükleyip adresini DBS'den paylaşmanız sistem açısından daha doğru olacaktır.

33) Ders Bilgi Sisteminde bir web sayfasını paylaşabilir miyim?

Evet. Ders Bilgi Sisteminde web sayfası / bağlantı adresi eklemek istediğiniz ilgili hafta bölümünün sağ alt köşesinde yer alan "Yeni bir etkinlik ya da kaynak ekle" bölümüne tıklayınız. Karşınıza çıkan ekrandan "Kaynaklar" bölümünden "URL" seçeneğini seçiniz. Ardından "Ekle" butonuna basınız.

34) Ders Bilgi Sisteminde öğrencilere ödev verebilir miyim?

Evet. İçinde bulunduğumuz şartlardan dolayı online öğrenme olanaklarını kullanmaya çalıştığımız bugünlerde yüz yüze programlarımızdaki ölçme değerlendirme faaliyetlerinin bir kısmı da online ortama taşınmıştır. Senatomuzun aldığı kararla, dersinizde DBS üzerinden gerçekleştirilecek tartışma, ödev, kısa sınav, araştırma raporu vb. etkinliklerden bir veya birkaçı üzerinden vize puanı verilebilecektir. Dersin yapısına göre etkinliklerin puanları ders hocası tarafından belirlenecektir, Ayrıca değerlendirmelerde %40 olan vizenin ağırlığı %30 olarak değiştirilmiştir.

Ders Bilgi Sistemi üzerinden ödev eklemek için ilgili hafta bölümünün sağ alt köşesinde yer alan "Yeni bir etkinlik ya da kaynak ekle" bölümüne tıklayınız. Karşınıza çıkan ekrandan "Etkinlikler" bölümünden "Ödev" seçeneğini seçiniz. Ardından "Ekle" butonuna basabilirsiniz. Vereceğiniz ödev için başlangıç ve bitiş süresini belirlemeniz önemlidir. Ödevin ağırlığına göre ödev hazırlama ve sisteme yükleme süresini belirleyebilirsiniz.

35) Ders Bilgi Sisteminde verdiğim ödevlerin süresini nasıl uzatabilirim?

Daha önce vermiş olduğunuz ödevin ayarlarından ödevin bitiş süresini ileri bir tarih seçebilirsiniz.

36) Ders Bilgi Sisteminde öğrencilerin grup çalışması yapmasını nasıl sağlayabilirim?

Wiki, çalıştay, forum gibi etkinlikler ile öğrencilerin grup çalışması yapmasını, bilgi alış-verişinde bulunmasını sağlayabilirsiniz. Ya da bu konuda başka yazılımlar kullanabilir. Örneğin; öğrencileriniz Google Drive ı kullanarak ortak bir doküman oluşturabilirler.



37) Uzaktan eğitim sürecinde Adobe Connect veya DBS (Ders Bilgi Sistemi) de herhangi bir sorunla karşılaşırsam kiminle irtibata geçebilirim?

Uzaktan eğitim sürecinde yaşadığınız sorunlarla ilgili bölümünüz de bulunan destek personelinde yardım alabilirsiniz. Ayrıca Adobe Connect için ATAUZEM'le, DBS için BAUM ile iletişime geçebilirsiniz. Ayrıca Öğrenci Bilgi Sistemi üzerinden Yardım menüsü altında Talep Oluştur kısmından yaşadığınız sorunu dile getirebilir, destek personellerinden yardım talebinde bulunabilirsiniz.

38) Ders Bilgi Sisteminde sadece yazılı doküman paylaşmam yeterli olmaz mı?

Hayır. Ders Bilgi sisteminde paylaştığınız dokümanların konunun anlaşılmasını kolaylaştırıcı nitelikte olması gerekmektedir. Öğrencilerin ders çalışmasını kolaylaştırıcı içerikleri paylaşmak daha uygun olacaktır. Konunun içeriğine göre gerekli görülen hallerde yazılı dokümanlar, ses kayıtları , video ders kayıtları paylaşmak faydalı olacaktır.

39) Video ders kayıtlarımı nasıl hazırlayabilirim?

Birkaç farklı türde video ders kaydı oluşturabilirsiniz. Bunun için <https://ogem.atauni.edu.tr/wp-content/uploads/2020/03/E%C4%9Fitsel-Videolar-Giri%C5%9F-sunum-sunum.pdf> adresindeki dokümanı inceleyebilirsiniz.